

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 17INT03158

14 NOV. 2017

Datum vergadering:

Nota openbaar: Ja, de nota is openbaar

► **Onderwerp: B&W-advies: Vervolgonderzoek (aandeelhouderschap) Twence**

Advies:

1. Instemmen met de vijf voorstellen die gedaan worden op basis van het Vervolgonderzoek aandeelhouderschap Twence.
2. De raad in de gelegenheid stellen om wensen en bedenkingen ter kennis van u te brengen.

Besluit B en W: Conform advies

Korte samenvatting:

In de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding B.V. op 20 april 2017 is met een grote meerderheid van stemmen besloten het aandeelhouderschap bij Twence te continueren, Twence in te zetten als duurzaamheidsbevorderaar en het gewone aandeelhouderschap van Münster mogelijk te maken. Op grond van deze besluitvorming werd besloten dat er drie vraagstukken nader uitgewerkt moeten worden. Uiteindelijk zijn er vier onderzoeken geweest waarover een besluit wordt gevraagd. Wij stellen voor in te stemmen met alle vier voorstellen. Als vijfde voorstel wordt gevraagd ermee in te stemmen dat de opdrachten van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep correct zijn afgerond en om de werkzaamheden van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep formeel te beëindigen. We stellen voor ook hiermee in te stemmen.

Aanleiding:

In de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding B.V. op 20 april 2017 is met een grote meerderheid van stemmen besloten het aandeelhouderschap bij Twence te continueren, Twence in te zetten als duurzaamheidsbevorderaar en het gewone aandeelhouderschap van Münster mogelijk te maken. Op grond van deze besluitvorming werd besloten dat de volgende drie vraagstukken nader uitgewerkt zouden moeten worden:

1. Onderzoek mogelijkheden inzet Twence als duurzaamheidsbevorderaar
2. Vervolgonderzoek en onderhandelingen aandeelhouderschap Münster
3. Onderzoek uittredingsmogelijkheden en -voorwaarden individuele aandeelhouders

De adviezen met betrekking tot deze vraagstukken zijn in de periode mei tot en met september 2017 door bestuurlijke werkgroepen verder uitgewerkt en hebben geleid tot dit integrale besluitvormingsdocument waarin voorstellen opgenomen zijn waarover een besluit moet worden genomen in de Algemene vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2017.

Op basis van de onderzoeksresultaten heeft de stuurgroep een integraal besluitvormingsdocument "Vervolgonderzoek aandeelhouderschap Twence" opgesteld. In het besluitvormingsdocument zijn voorstellen opgenomen waarover een besluit moet worden genomen in de algemene vergadering van aandeelhouders van Twence Holding B.V. op 14 december 2017.

Relevante eerdere besluiten:

17INT00932 (12 maart 2017) Beslisdocument aandeelhouderschap Stadt Munster/ aandeelhoudersstrategie Twence.

Doelstelling:

Een collegestandpunt te hebben voor de Algemene vergadering van Aandeelhouders Twence op 14 december 2017.

Oplossing:

Op 20 april 2017 heeft de Algemene vergadering van Aandeelhouders een besluit genomen over het 'Beslisdocument Aandeelhouderschap Stadt Münster / aandeelhoudersstrategie Twence'. Daarbij is met een grote meerderheid van stemmen besloten het aandeelhouderschap te continueren, Twence in te zetten als duurzaamheidsbevorderaar en het gewone aandeelhouderschap van Münster mogelijk te maken.

Op grond van deze besluitvorming werd besloten dat de volgende drie vraagstukken nader uitgewerkt zouden moeten worden:

1. Onderzoek mogelijkheden inzet Twence als duurzaamheidsbevorderaar
2. Vervolgonderzoek en onderhandelingen aandeelhouderschap Münster
3. Onderzoek uittredingsmogelijkheden en -voorwaarden individuele aandeelhouders

Deze voorstellen staan hieronder genoemd waarbij we eerst het voorstel van de werkgroep geven en daarna ons advies. Een vierde voorstel gaat over de bestemming van inkomende gelden door toetreding Münster. Tot slot wordt gevraagd ermee in te stemmen dat de opdrachten van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep correct zijn afgerond en om de werkzaamheden van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep formeel te beëindigen.

Duurzaamheidsbevorderaar***Voorstel stuurgroep:***

- a. In te stemmen met de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken door Twence naar de volgende concrete initiatieven: geothermie, luierverwerking, verwerking van verpakkingsafval, grootschalige asbestverwerking en grootschalig zon samen met en op het grondgebied van de aandeelhouders.
- b. In te stemmen met de kaders en uitgangspunten voor Twence als duurzaamheidsbevorderaar, zoals verwoord in hoofdstuk 4 van het advies van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar en deze als vertrekpunt te laten gelden voor het Strategisch beleidsplan Twence 2020-2023.
- c. In te stemmen met de follow-up van de in de werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar uitgewerkte resultaten zoals beschreven in hoofdstuk 9 van het advies van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar.

Ambtelijk advies:

Op 20 april 2017 heeft de aandeelhoudersvergadering met een meerderheid van stemmen besloten het aandeelhouderschap te continueren en Twence in te zetten als duurzaamheidsbevorderaar. In eerste instantie hebben we gekozen voor het model Status Quo (aandeelhouder blijven, instemmen met toetreding stad Münster, maar geen rol voor Twence als duurzaamheidsbevorderaar). Op het gebied van duurzaamheid hebben wij de volgende suggesties meegegeven;

- a. Voorop moet staan dat Twence een onderneming is, wel in publieke handen, maar Twence is geen gemeentelijke tak van dienst;
- b. Investerings in duurzaamheid moeten wel voldoen aan basisvoorwaarden tav rentabiliteit, etc.;
- c. Ten aanzien van afval, daar zouden we graag zien dat Twence een bijdrage zou leveren in de samenwerking voor afvalloos Twente, bijvoorbeeld door financieel bij te dragen aan programma's voor betere scheiding of andere zaken die ertoe leiden dat we grondstoffen beter kunnen gaan hergebruiken en waarbij voor Twence nieuwe bedrijfsactiviteiten mogelijk zijn.

Als er meer duidelijkheid is welke duurzaamheidsrol Twence kan spelen kan de keuze alsnog worden heroverwogen.

De voorstellen die de werkgroep nu doet, doen recht aan onze aangedragen suggesties op het gebied van duurzaamheid. Voorgesteld wordt in te stemmen met de gedane voorstellen van de werkgroep en de uitwerking conform de procesafspraken (hoofdstuk 9 van het advies van de Werkgroep Duurzaamheidsbevorderaar).

Uittredingsmogelijkheden***Voorstel stuurgroep:***

- a. Kennis te nemen van de resultaten van de analyse van de mogelijke scenario's voor uittreding en de daarbij horende consequenties.
- b. Partijen die willen uittreden te verzoeken om een individueel traject in te gaan, conform het stappenplan dat is opgenomen in het advies van Duff&Phelps.
- c. Er mee in te stemmen dat scenario 1 'de inkoop van aandelen door de onderneming' op dit moment niet wenselijk is.

2. Een publiek-publieke samenwerking tussen Münster en één of meerdere gemeenten in Twente. Dit scenario leidt er eveneens toe dat Münster afvalstoffen bij Twence kan aanleveren zonder dat daar een aanbesteding aan ten grondslag ligt. De bijzonderheden van deze optie moeten echter nog nader onderzocht worden. Er is relatief weinig ervaring in Nederland met deze constructie. Dit scenario geeft geen invulling aan de wens van Münster om zeggenschap te hebben op de strategie van Twence en direct invloed te houden op de resultaten van de verwerking van de eigen afvalstoffen. Bovendien hoeft Münster bij deze optie geen gewone aandelen in te kopen. Hierdoor is er ook geen sprake van inkomende gelden, die het vermogen van de onderneming versterken of die de mogelijkheid bieden een extra uitkering te doen aan de aandeelhouders. Het Kommunalaufsicht heeft tijdens een ambtelijke bijeenkomst aangegeven dat zij voorrang geeft aan de uitvoering van het onderzoek naar de publiek-publieke samenwerking.

De verwachting is dat deze ontwikkelingen in Münster tot een vertraging leiden in de toetreding van Münster bij Twence. De doorlooptijd van het besluitvormingsproces in Münster is lastig in te schatten.

De uiteindelijke prijs die Münster bereid is te betalen hangt af van een aantal elementen, zoals het verwerkingstarief en de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van Münster. Het volume afvalstoffen dat Münster aanlevert, is richtinggevend voor de hoeveelheid aandelen die Münster verwerft. Het uiteindelijke percentage kan beïnvloed worden door de overeen te komen waarde van de aandelen. De toetreding van Münster heeft ook effecten op de zeggenschap, het dividend en de toewijzing van milieuprestaties aan de zittende aandeelhouders. De mate waarin dit effect plaatsvindt is mede afhankelijk van de keuze die de aandeelhouders maken voor wat betreft de bestemming van de inkomende gelden door de toetreding van Münster.

De voorstellen zijn akkoord.

Bestemming inkomende gelden door toetreding Münster

Voorstel stuurgroep:

- a. Kennis te nemen van de opties voor de bestemming van de inkomende gelden uit de toetreding van Münster als gewoon aandeelhouder bij Twence Holding B.V.
- b. Indien de aandeelhouder dat wenst, aan te geven aan welke optie(s) voor de bestemming van de inkomende gelden zij bereid is medewerking te verlenen, en aan welke optie(s) zij niet bereid is medewerking te verlenen.
- c. Zodra Münster de aandelen in Twence Holding B.V. heeft verworven, een nader voorstel uit te werken, waarover door de aandeelhoudersvergadering een besluit genomen kan worden.

Ambtelijk advies:

Nadat Münster de aandelen definitief verworven heeft, zal in goede afstemming met de Algemene vergadering van Aandeelhouders besloten moeten worden welke bestemming zal worden gegeven aan de inkomende gelden die Münster voor de aankoop van de aandelen heeft betaald. Vanwege de samenhang met de andere onderzoeksvraagstukken is het van belang om in een vroegtijdig stadium kennis te nemen van de mogelijke bestemmingen van de inkomende middelen.

Optie 1: Versterking van het eigen vermogen van Twence Holding BV

Optie 2: Dividenduitkering

Optie 3: Inkoop van A-aandelen van de zittende aandeelhouders

a: Naar rato aandeelhouderschap inkopen van A-aandelen van alle aandeelhouders

b: Aandeelhouders hebben keuzevrijheid voor wat betreft de inkoop van A-aandelen

c: Uittreding mogelijk maken

We zijn van mening dat optie 1 niet logisch lijkt. Als aandeelhouder profiteer je nauwelijks mee van de toetreding van Münster, niet anders dan dat het eigen vermogen van je deelneming groeit.

Optie 2 is aantrekkelijk. Op deze manier profiteren de zittende aandeelhouders direct van de toetreding van Münster en kan de verwatering die een gevolg is van de toetreding van Münster gecompenseerd worden. De zittende aandeelhouders behouden hun aandelen en daarmee hun zeggenschap.

Bij optie 3 kunnen we ons vinden in de b-variant. De a-variant verplicht ons tot verkoop wat we niet wenselijk vinden. De c-variant is eveneens niet wenselijk omdat we geen voorstander van de inkoop van eigen aandelen door Twence.

Uiteraard is de keus wel afhankelijk van de specifieke condities waaronder de opties worden uitgewerkt.

We zijn het eens met het voorstel om zodra Münster de aandelen in Twence Holding B.V. heeft verworven, een nader voorstel uit te werken, waarover door de aandeelhoudersvergadering een besluit genomen kan worden.

Ambtelijk advies:

In opdracht van de Werkgroep Uittredingsmogelijkheden heeft adviesbureau Duff & Phelps, in samenwerking met Stek Advocaten, een analyse uitgevoerd over de mogelijkheden, condities en aandachtspunten van diverse uittredingsvarianten. Naast het beoordelen van de relevante juridische documenten heeft het adviesbureau ook de aandeelhouders en het bestuur van Twence over dit onderwerp geïnterviewd. Dit heeft geleid tot een rapport waarin een aantal scenario's in kaart is gebracht.

Vanuit Hellendoorn is ingebracht:

- Bekijk de huidige statutaire bepalingen en beoordeel of die passend zijn voor situaties waarbij een zittende aandeelhouder aandelen overneemt van andere zittende aandeelhouders
- Onder welke condities (bij welke besluiten) kan een zittende aandeelhouder zijn aandelen aanbieden en is Twence BV (of de gezamenlijke andere aandeelhouders) verplicht die aandelen te kopen (en tegen welke prijs dan?)
- Aandacht voor het effect van de uittreding op de borgstelling voor de aandeelhouders die blijven

De scenario's die in beeld gebracht zijn, zijn:

Scenario	Haalbaar?
1 Inkoop aandelen door Twence Holding BV	Ja
2 Rechtstreekse verkoop aan bestaande aandeelhouders via de aanbiedingsroute	Ja
3 Rechtstreekse verkoop aan bestaande aandeelhouders buiten de aanbiedingsroute om	Onwaarschijnlijk
4 Rechtstreekse verkoop aan een ander publiekrechtelijk lichaam	Ja
5 Rechtstreekse verkoop aan commerciële partij (al dan niet na doorlopen aanbiedingsroute)	Valt niet onder reikwijdte opdracht, aangezien dit niet gewenst is
6 Verkoop afdwingen door instellen uittredingsvordering	Niet wenselijk
7 Combinatie bovenstaande scenario's	Ja, uitgewerkt bij andere scenario's

Scenario 2 vinden wij het meest logisch. Elke zittende aandeelhouder kan (naar rato) aandelen inkopen en indien een aandeelhouder niet wil kopen kunnen de kopende aandeelhouders meer aandelen kopen. Scenario 1 vinden we niet gewenst. We zijn van mening dat de aandelen aan de aandeelhouders aangeboden moeten worden.

De voorstellen zijn akkoord.

Aandeelhouderschap Stadt Münster

Voorstel stuurgroep:

- a. De directie van Twence opdracht te geven om het bestuurlijk standpunt in Münster, over het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence Holding BV, te toetsen.
- b. Met instemming kennis te nemen van de uitgangspunten, zoals verwoord in hoofdstuk 5 van het advies van de Werkgroep Aandeelhouderschap Münster, aanvullend op de reeds in de algemene vergadering van aandeelhouders van 20 april 2017 vastgestelde uitgangspunten, en deze als vertrekpunt te laten gelden voor de onderhandelingen met Münster:
 - Waarde van de aandelen: gebaseerd op de waardebepalingsmethodiek die eerder door de werkgroep Waardebepaling is vastgesteld.
 - Percentage aandelen: binnen een bandbreedte van tien tot achttien procent.
 - Looptijd van de aandeelhoudersovereenkomst en leveringsovereenkomst: voor onbepaalde tijd.
 - Volume van de door Münster aan te leveren afvalstoffen: exclusieve levering van al het brandbaar residu.
- c. In te stemmen dat de directie en Raad van Commissarissen van Twence in eerste instantie de onderhandelingen met Münster leiden. Voorafgaande aan de finale onderhandelingsronde wordt een laatste beoordeling door de gezamenlijke aandeelhouders georganiseerd.

Ambtelijk advies:

Het Kommunalaufsicht in Duitsland heeft geconstateerd dat er twee mogelijke routes zijn om de samenwerking tussen Münster en de gemeenten in Twente op het gebied van afvalverwerking te realiseren:

1. Het gewone aandeelhouderschap van Münster bij Twence Holding BV. Deze optie heeft de voorkeur van Münster en de aandeelhouders van Twence. Het Kommunalaufsicht ziet op basis van het Duitse gemeenterecht echter belemmeringen.

Beëindiging werkzaamheden bestuurlijke werkgroepen en stuurgroep

Voorstel stuurgroep:

Voorgesteld wordt om ermee in te stemmen dat de opdrachten van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep correct zijn afgerond en om de werkzaamheden van de bestuurlijke werkgroepen en de stuurgroep formeel te beëindigen.

Ambtelijk advies:

Het voorstel is akkoord.

Effecten:

Een collegestandpunt te hebben voor de Algemene vergadering van Aandeelhouders Twence op 14 december 2017.

Planning:

29-11-2017 Behandeling in de commissie Grondgebied
12-12-2017 Wensen en bedenkingen door de raad
14-12-2017 Algemene vergadering van Aandeelhouders Twence

Financiële consequenties:

Niet van toepassing

Personele consequenties:

Niet van toepassing

Juridische consequenties:

Niet van toepassing

Informatisering / Automatisering:

Niet van toepassing

Burger- en overheidsparticipatie:

Niet van toepassing

Communicatie:

Niet van toepassing

Overige consequenties:

Niet van toepassing